

Стеван Перовић Цуца – Радован Бећировић

(1830-1857, сердар и сенатор црногорски и заповједник војске)

1. Тревила се велика несрећа
2. У гласитој кући Петровића,
3. Пошље смрти славнога Његоша,
4. На његово мјесто ко би доша?
5. Отимљу се браћа владичина
6. Око тога великога чина.
7. Ђуро, Перо и војвода Мило,
8. Ту је дошло до покоља било.
9. Али не да Петровић Данило.
10. Каже да је Његош за живота
11. Њега као нашљедника конта.
12. Да је руком написа повељу
13. Да му народ оставља и земљу.
14. Стеван Андрин Перовић из Цуца
15. Тестаменат ради да избуца,
16. Да доведе Пера или себе.
17. Ој, Његошу, да је виђет тебе
18. Ђе се кољу браћа без потребе,
19. На коме ће да остане круна.
20. Секаше се два мјесеца пуна.
21. Па позваше бана Церовића,
22. Због престола и због Петровића
23. „Да он каже на коме је царство“
24. На самрти Његош шта је каза?
25. Је ли земљи одредио Књаза?
26. Кад виђоше Церовића Бана
27. И мудрога Перкова Стевана,
28. Да Данилу приступише руци,
29. Црногорци као горски вуци
30. Данила су прогласили Књазом
31. С Перовијем јадом и поразом.
32. Но Даниле кад дође до власти
33. Владичину браћу упропасти.
34. Отвори их из ледне тавнице
35. И у свијет зајми про границе.
36. И побјеже Перовић Стеване
37. Да Данилу у руке не пане,
38. Јер он важну играше улогу
39. Црногорци ако га помогну,
40. Да би како до престола доша,
41. Мјесто свога ујака Његоша.
42. Слабо иде Данилу за руком,
43. Да се с тијем обрачуна Вуком,
44. Јер му отуд опасност пријети
45. Мора би га ђаво однијети.
46. И нанијет штету црногорству
47. Зато што је с Његошем у сродству.
48. Па он поче да тражи некога
49. У зло ово да би му помога,
50. Да га плати и да га задужи
51. Стеванова мајка да затужи.
52. Па Данило размишљати оде;
53. Да ли има попа ил' војводе
54. Перовићу на јаде да оде.
55. Па он попа дозива Кусовца
56. И приморца, Андрију Смоковца:
57. „Чујете ли вјерне моје слуге,
58. Да идете ту ви нема друге.
59. Да у року од петнаест дана
60. Убијете Перовић Стевана.
61. Те напасти људске да се трсим
62. И односе наше да размрсим,
63. Јер он мене пањка код владара,
64. И многе ми неприлике ствара.
65. Кажу да се у Стамболу крије,
66. Но хитајте што можете прије
67. Да трагове своје не укрије,
68. Ил' га неко други не убије,
69. Док је мене и од мене трага
70. Вама неће нестанути блага“.
71. Ово попу мило не бијаше,
72. Ал' „не могу“ рећи не смијаше.
73. „Страг животу често образ каља“
74. Ту уради попе да не ваља.
75. Он свештеник који чува вјеру
76. За Стеваном пође у поћеру.
77. Обукоше калуђерску ризу
78. Да Стевану лакше приђу близу.
79. Поставише капе камилавке,
80. Босе ноге у кожне опанке.
81. Око врата крстове од злата,
82. А у руке ситне бројенице
83. Под мантије пушке леденице,
84. А у њима зрна синцирлије,
85. Кроз Стевана Сунце да огрије,
86. Отидоше од мора до мора
87. До обала мутнога Босфора.
88. У Стамбол их истурише лађе,
89. Но и ту се Црногорац нађе
90. Те им Цуцу Перовића каза
91. Рад ајтара црногорског књаза.
92. То је Јово Митров Греговићу
93. Што о глави ради Перовићу,
94. У сред града и велике вреве
95. Успјели су да Стевана треве.
96. Лако им га познати бијаше,
97. Ка да сунце из њега гријаше.
98. У толико сваке народности

99. Не бијаше онакве личности.
100. Згодан брате ка вила бијела,
101. На јунаку страшна одијела;
102. Ко таквога има да обуче?
103. Сабља му се по калдрми вуче.
104. О рамену пушка прекоморка,
105. А на глави капа црногорка.
106. А грб на њој књажева Сената
107. А црн перчин пао око врата,
108. За пасом му двије леденице
109. А тргле га мрке науснице.
110. На токама од паса до врата
111. Шесет пуца од сувога злата.
112. Многи гледа и за њима чезне
113. Ал' све то ће у крв да огрезне.
114. Док ево ти издајника попа
115. Перовићу кућу да ископа.
116. На сред пута и градске улице
117. Њему двије приђоше убице.
118. Поп Стевана покорно затече,
119. Полако му испоснички рече:
120. „Виђу да си Србин Црногорац
121. А и ја сам отац светогорац,
122. Па те молим наш у Христу брате,
123. Милостињу неку да нам дате,
124. Ради среће и нашега здравља,
125. За Храм један, народ што обнавља.
126. Ја колико обијам свијета,
127. Таквог људског не виђок цвијета
128. Каквог ли те Бог може створити
129. Сид је мене с тобом говорити!
130. Благо тебе, благо Црној Гори,
131. Но нијесу такви људи спори,
132. Ал' ми ћемо да молимо Бога
133. Ради здравља и живота твога“.
134. Види попа како зановега,
135. Страх га нешто и савјес' га смета.
136. Сашта братске очи да заклопи,
137. Што љепшијех нема у Европи,
138. Да обрља руке свештеничке,
139. Ради глупе игре политичке.
140. Све се дава крају и улици,
141. Није лако ударити Цуци!
142. Свуд око њих под оружјем Турци.
143. Стеван вади три лире у злату
144. И пружа их Словенину брату:
145. „Ево вама ово мало пара
146. Ради здравља мога господара,
147. Што ми не да кући да се вратим,
148. Но ме тражи главом да му платим!
149. Ни сам не зна зашто, ни због чега,
150. Бог велики нек сачува њега.

151. Нека јаде Турцима задаје,
152. А за ропство моје да се каје“.
153. Поп због ваке страшне хуманости
154. Оћаше му живот да опрости,
155. Ал' су чим ће натраг да се врати?
156. Морао би главом да га плати?
157. Па кад шћаше да прихвати новац
158. Од попа се обрете зликовац;
159. Из мантија пушке испотеза
160. Што су биле Петровића Кнеза.
161. И погибе на сред Цариграда
162. Стеван, сестрић Петровић Рада.
163. Ће убише некога делију
164. Што личаше ујаку генију,
165. И имаше пјесничкога дара
166. Син Андрије Цуцкога сердара.
167. А мајка му Петровића Мара
168. Има сучим да се разговара.
169. Седам сина има да је служи,
170. Ал' довијек за Стеваном тужи
171. Жали сина, жали брата Рада,
172. Што немаше од срца евлда.
173. Он је звао Мушира Дервиша
174. Кад је била опасност највиша,
175. Да се Црна Гора не прегази,
176. Да Стевану на мегдан излази.
177. Ће год хоће на двије пољане
178. Ил' на Чево или на Дољане!
179. Али Турчин не шће да изађе
180. Ни да за се замјеника нађе.